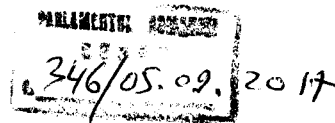

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1292
24.08.2017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat*, inițiată de domnii deputați PMP Mocanu Adrian și Movilă Petru (**Bp. 285/2017**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare*, intervenția legislativă vizând, astfel cum se precizează și în *Expunerea de motive*, „responsabilizarea persoanelor asistate prin implicarea în activități în folosul comunității și oferă primarilor resurse umane pentru desfășurarea acestor activități. Inițiativa introduce un amendament major conform căruia pentru sumele acordate ca ajutor social fiecare dintre persoanele majore apte de muncă din familia beneficiară are obligația de a presta lunar, la solicitarea primarului, câte 5 zile de muncă pentru acțiuni sau lucrări de interes local, fără a se putea depăși regimul normal de lucru și cu respectarea normelor de securitate și igienă a muncii, spre deosebire de legea în vigoare, care instituie această obligație în sarcina doar a unei singure persoane din familia beneficiară”. De asemenea, se instituie în sarcina primarilor obligația cu privire la planificarea de acțiuni sau lucrări de interes local în scopul monitorizării și eficientizării acestor activități.

II. Observații

1. Menționăm că, inițial, *Legea nr.416/2001* prevedea efectuarea unui număr de 72 ore de muncă în folosul comunității de către fiecare persoană aptă de muncă din familia beneficiară de ajutor social. În baza comentariilor Comisiei Europene, dar și a unor organisme internaționale specializate în drepturile omului, această reglementare a fost considerată ca element ce conducea la interpretarea de muncă forțată.

Din aceste considerente, reglementarea a fost modificată, pe baze echitabile, orele de muncă fiind efectuate ca echivalent al sumelor primite cu titlu de ajutor social, în comparație cu salariul minim brut pe țară garantat în plată.

Revenirea la formula inițială din anul 2001 ar constitui încălcarea tuturor documentelor internaționale ratificate/semnate de România.

Este posibil ca aplicarea acestei măsuri să aibă consecințe semnificative, familia renunțând la acest beneficiu de asistență socială, ceea ce ar conduce la agravarea situației economice și sociale a acesteia, în condițiile în care persoanele din aceste familii sunt și așa greu angajabile.

2. Referitor la modificarea propusă la **art. 7²** din lege, precizăm că eliminarea din categoria persoanelor apte de muncă exceptate de la efectuarea orelor de muncă în folosul comunității a celor care au în îngrijire persoane cu handicap sau persoane vârstnice dependente va conduce la crearea unor probleme sociale suplimentare, fie prin abandonarea acestora, fie prin preluarea îngrijirii acestora de către autoritățile statului în regim rezidențial.

Obiectivele asumate de România se referă la dezinstituționalizare și asigurarea îngrijirii acestor persoane pe cât posibil în familie sau în servicii de tip familial.

3. În ceea ce privește modificarea **art. 8 alin. (1)** din lege, în sensul exceptării veniturilor dobândite ca urmare a angajării temporare în condițiile prevăzute de art. 77¹ din *Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*, de la calculul venitului lunar net al familiei sau al persoanei singure, semnalăm că era necesară o evaluare a impactului financiar, dar și o analiză asupra altor tipuri de venituri realizate de persoanele din categoriile defavorizate (ex.: tinerii marginalizați) și care, prin exceptare, ar putea conduce la o mai bună incluziune socială a acestora.

4. Referitor la propunerile legate de afișarea planificării lunare de acțiuni sau de lucrări de interes local, verificarea informațiilor declarate de

titularul ajutorului social și altele asemenea, precizăm că sunt deja reglementate într-o anumită formă, conform modificărilor aduse prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2016 pentru reglementarea unor măsuri de simplificare a acordării unor beneficii de asistență socială, precum și pentru stabilirea unor măsuri bugetare pentru acestea în anul 2016.*

5. De asemenea, menționăm că *Legea nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune (VMI)*, elaborată cu sprijinul Băncii Mondiale, va reglementa venitul minim de incluziune ca beneficiu de asistență socială acordat familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială, prin înlocuirea celor 3 beneficii actuale (*ajutorul social, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzirea locuinței*).

Astfel, veniturile realizate de o familie/persoană singură din surse formale (salarii, activități independente, activități agricole) se vor lua în calcul cu o deducere de 50%, dar nu mai mult de 400 lei/familie, în prezent fiind luate în calcul în totalitate. Scopul acestei deduceri este de stimulare a participării pe piața muncii.

De asemenea, aceste modificări vin în sprijinul persoanelor a căror capacitate de muncă se diminuează din cauza proceselor degenerative aferente vârstei și pentru care găsirea unui loc de muncă este dificilă, pentru persoana în vârstă de peste 60 de ani, limita maximă de venit fiind stabilită la 300 lei.

În ceea ce privește angajabilitatea, modificarea se referă la introducerea interdicției de re-solicitare a dreptului în cazul refuzului nejustificat al unui loc de muncă sau curs de formare/calificare/recalificare pentru o perioadă de 6 luni.

Totodată, neîndeplinirea obligației de a presta activități/lucrări de interes local pe o perioadă mai mare de 30 de zile conduce la suspendarea plății ajutorului de incluziune pentru o perioadă de maximum 3 luni și, respectiv, la încetarea plății ajutorului de incluziune, dacă obligația este neîndeplinită și în perioada de suspendare.

Apreciem că acest program, ce se va aplica începând cu 1 aprilie 2018, va consolida componenta pro-muncă, prin introducerea de stimulente financiare în cadrul tuturor componentelor VMI și păstrarea unei părți din veniturile câștigate din muncă astfel încât acțiunea socială își schimbă sensul de la o intervenție reactivă la una pro-activă.

6. În ceea ce privește conținutul *Expunerii de motive*, apreciem că nu îndeplinește exigențele impuse în procesul elaborării actelor normative. Astfel, conform prevederilor art. 74 alin. (4) din *Constituția României*,

republicată, „Deputații, senatorii și cetățenii care exercită dreptul la inițiativă legislativă pot prezenta propuneri legislative numai în forma cerută pentru proiectele de legi”.

De asemenea, potrivit art. 6 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”.

Totodată, era necesar ca *Expunerea de motive* să conțină evaluarea impactului actului normativ, din perspectiva cerințelor prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. a)-e) din legea menționată, respectiv:

„a) motivul emiterii actului normativ - cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect. Pentru ordonanțele de urgență vor fi prezentate distinct elementele obiective ale situației extraordinare care impune reglementarea imediată, nefiind suficientă utilizarea procedurii parlamentare de urgență, precum și eventualele consecințe care s-ar produce în lipsa luării măsurilor legislative propuse;

b) impactul socioeconomic - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor;

c) impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri;

d) impactul asupra sistemului juridic - implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare; compatibilitatea cu reglementările comunitare în materie, determinarea exactă a acestora și, dacă este cazul, măsurile viitoare de armonizare care se impun; deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective; implicațiile asupra legislației interne, în cazul ratificării sau aprobării unor tratate ori acorduri internaționale, precum și măsurile de adaptare necesare; preocupările în materie de armonizare legislativă;

e) *consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite;*”.

7. Adoptarea măsurilor propuse ar conduce la un efort bugetar suplimentar, astfel încât era necesar să fie respectate prevederile art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, potrivit căroră „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”, precum și dispozițiile art. 15 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările ulterioare*, potrivit căroră:

„*În cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte:*

a) *fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;*

b) *declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Mihai ȚUĐOĐE
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului